

ANNEX I

MANUAL DE MARCA

ADREÇA. DISSENY D'UNA COL·LECCIÓ EDITORIAL DE GUIES
TURÍSTIQUES PER PROMOCIONAR LES ZONES RURALS.

Per Irene Velázquez Tomás

Facultat de Belles Arts de Sant Carles
Grau en Disseny i Tecnologies Creatives
Curs 2021-2022

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA
FACULTAT DE BELLES ARTS DE SANT CARLES

ADREÇA

Manual d'ús de la marca

Els pobles *vi*us

Índex

Benvinguts al manual d'ús de la marca d'Adreça

En aquest manual reunim les pautes que defineixen la identitat de la marca Adreça, així com les instruccions que donaran cohesió a totes les futures guies.

Ens assegurarà un bon enteniment i ús de la marca per a aplicar-la correctament. A més, aquestes normes ens permetran expandir la marca sense perdre la seua essència.

Continguts

01	<u>Que és Adreça?</u>	04	<u>Identitat visual</u>	10	03	<u>Guies Adreça</u>	23
Sobre Adreça	05	Logotip			Il·lustracions		
Propòsit, missió i visió	06	Versions	11		Paleta cromàtica		24
Valors	07	Negatiu	12		Ús del color		25
Nom	08	Construcció	13		Anatomia d'una il·lustració		26
Arquitectura de marca	09	Àrees de respecte	14		Pinzells		28
		Test de reducció	15		Exteriors		
		Logotip alternatiu	16		Portada, llom, contraportada		29
		Col·laboració	17		Interiors		
		Usos incorrectes	18		Jerarquia tipogràfica		31
		Cromatisme	19		Retícula general		32
		Tipografia	20		Retícula 1		34
		Icones	22		Retícula 2		36
					Prototip		38

Què és Adreça?

Que és Adreça?

Sobre Adreça

Adreça és una pràctica que fomenta les zones rurals quasi no turístiques del territori valencià, per tal de donar-les visibilitat i així contribuir amb la frenada de la despoblació.

Ho fa mitjançant un forma de turisme diferent i sobretot, més propera. Un turisme destinat a gaudir de la natura, el paisatge, la cultura tradicional i la relació amb la població local, convertint-se així en un model de turisme sostenible.

Un turisme destinat a gaudir de
la natura, el paisatge, la cultura
tradicional i la relació amb la
població local.

Que és Adreça?

Propòsit, missió i visió

Propòsit

Oferir unes guies tangibles per poder gaudir al complet de l'experiència de visitar un poble.

Missió

Viure experiències innovadores als pobles del Comtat, donant-los a conèixer.

Visió

Ser un referent per a les institucions públiques properes i que opten per aquestes formes de promoció del seu turisme.

Guies turístiques

Pobles del Comtat

Més promoció del turisme rural

Que és Adreça?

Valors

Qualitat

Estètica

Vitalitat

Autenticitat

Comunitat

Alternatiu

Pròxim

Pensat i produït des del primer moment en una zona propera on s’utilitza, el que li dona, un punt de responsabilitat amb el medi ambient.

En valencià

L’idioma que de la guia i de difusió és el valencià. A més, sempre s’intenta enriquir amb dites, paraules o frases de la zona.

Rural

Tant l’aspecte gràfic, com el contingut, és una guia que s’allunya del medi urbà, on predomina la natura i les activitats a l’aire lliure.

Pròxim

En valencià

Rural

Que és Adreça?

Nom

El nom de la nostra marca és Adreça.

Adreça, segons el Diccionari Normatiu Valencià és la indicació del lloc on habita algú. És una paraula que ens fixa un punt en el mapa, com aquestes guies, que ens fixen diversos punts arreu del territori valencià.

A més, és una paraula de fàcil pronunciació i per tant, de fàcil memòria. Agradable morfològicament tant a la vista com a l'oïda.

No solament això, sinó que també compta amb una ce trencada a l'última síl·laba, lletra de l'al·fabet valencià.

Adreça

Que és Adreça?

Arquitectura de marca

Actualment l'arquitectura de la marca Adreça està formada per les sub-marques dels pobles de la comarca del Comtat, però ampliables a altres pobles en un futur.

Totes comparteixen els mateixos valors i posicionament, el que les diferencia a cadascuna és el contingut de les guies.

Aquest tipus d'arquitectura de marca és l'anomenada arquitectura monolítica. Esta ens permeteix créixer horitzontalment, si fora necessari ampliar el nombre de pobles.

Adreça El comtat

ADREÇA

ADREÇA

Beniarrés

ADREÇA

Gaianes

ADREÇA

Millena

ADREÇA

Muro d'Alcoi

ADREÇA

Cocentaina

...

Identitat visual

Identitat visual

Capçalera

Aquest és el logotip d'Adreça.

Junt amb la versió principal, trobem les altres versions, com la que va acompanyat del lema o amb el nom de cada poble del Comtat.

També dissenyem una altra adaptació amb un format més quadrat, per a les aplicacions que així ho requerisquen.

Aquests logotips no es deuen alterar, modificar o distorsionar. Tenen unes normes específiques d'ús que es deuen seguir per tal d'assegurar la coherència formal i visual.

Principal

ADREÇA

Principal (+ lema)

Els pobles vius
ADREÇA

Principal (+ poble)

ADREÇA
Beniarrés

Secundari

A
DRE
ÇA

Identitat visual

Capçalera —
Negatiu

La capçalera amb les seues variacions també es presenten en negatiu, el que ens permet utilitzar-les tant sobre fons clars com obscurs.

Principal

ADREÇA

Principal (+ lema)

Els pobles *vius*
ADREÇA

Principal (+ poble)

ADREÇA
Beniarrés

Secundari

A
DRE
ÇA

Identitat visual

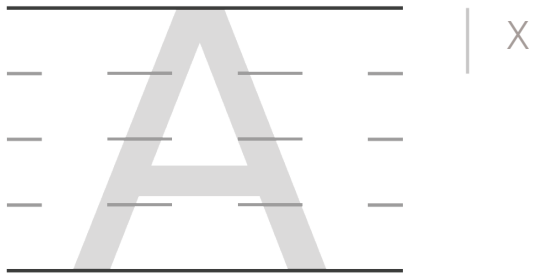
Capçalera —
Construcció

La capçalera principal es construeix a partir de l’escriptura del nom amb la tipografia corporativa però es volteja la lletra «R» deu graus cap a l’esquerra, convertint-se en l’element distintiu.

La resta de variacions partixen de la base d’aquest logotip principal, com podem observar als esquemes.

La altura del logotip principal esta dividida en quatre parts iguals que s'utilitzen com a referència per a la construcció de les versions secundàries.

Valor de X

Principal

Principal (+ lema)

Principal (+ poble)

Secundari

Identitat visual

Capçalera —
Àrea de respecte

Per tal d'assegurar la correcta percepció de la marca, s'ha establert la distància mínima que ha de mantindre el logotip amb qualsevol element posicionat al voltant.

Aquesta distància sempre serà equivalent a tres quarts de l'altura del logotip principal.

Principal

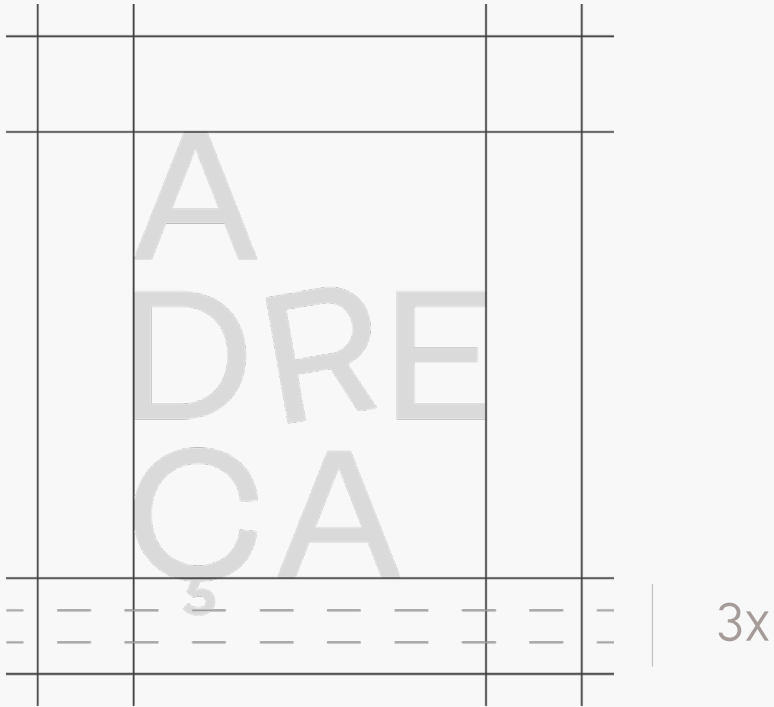
Principal (+ lema)

Principal (+ poble)

Secundari

Identitat visual

Capçalera — Test de reducció

Per tal d'assegurar la correcta legibilitat de la marca, és recomanable tindre en compte la dimensió mínima que es pot reduir la capçalera.

Les següents versions ens indiquen tant el tamany recomanat com el tamany mínim dels diferents logotips, en format imprés (300 punts x polzada) com en pantalla (72 punts x píxel).

Tamany​s recomanats

ADREÇA

30 mm | 115 px

Els pobles vius
ADREÇA

30 mm | 115 px

ADREÇA
Beniarrés

30 mm | 115 px

A
DRE
ÇA

14 mm | 50 px

Tamany​s mínims

ADREÇA

12 mm | 60 px

Els pobles vius
ADREÇA

18 mm | 85 px

ADREÇA
Beniarrés

15 mm | 75 px

A
DRE
ÇA

7 mm | 20 px

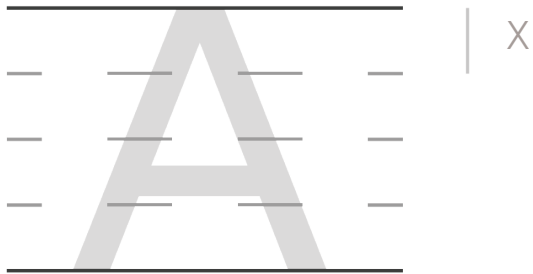
Identitat visual

Capçalera —
Alternativa

El logotip principal amb el nom del poble, és alternatiu, és a dir, pot variar depenent del poble al qual vaja referida la guia o l'aplicació.

En aquest tipus de capçalera, "Adreça" passa a un segon nivell i el nom dels pobles a un primer pla. En aquests noms es combinen les lletres convencionals de la tipografia amb els glifs que ofereix la mateixa tipografia. Depenent de la llargària del nom, es canviaran una o dues lletres com a màxim.

Valor de X

Construcció

Modificació tipogràfica

Beniarrés
Beniarrés

Variacions

ADREÇA
Beniarrés

ADREÇA
Gaianes

ADREÇA
Cocentaina

ADREÇA
Muro d'Alcoi

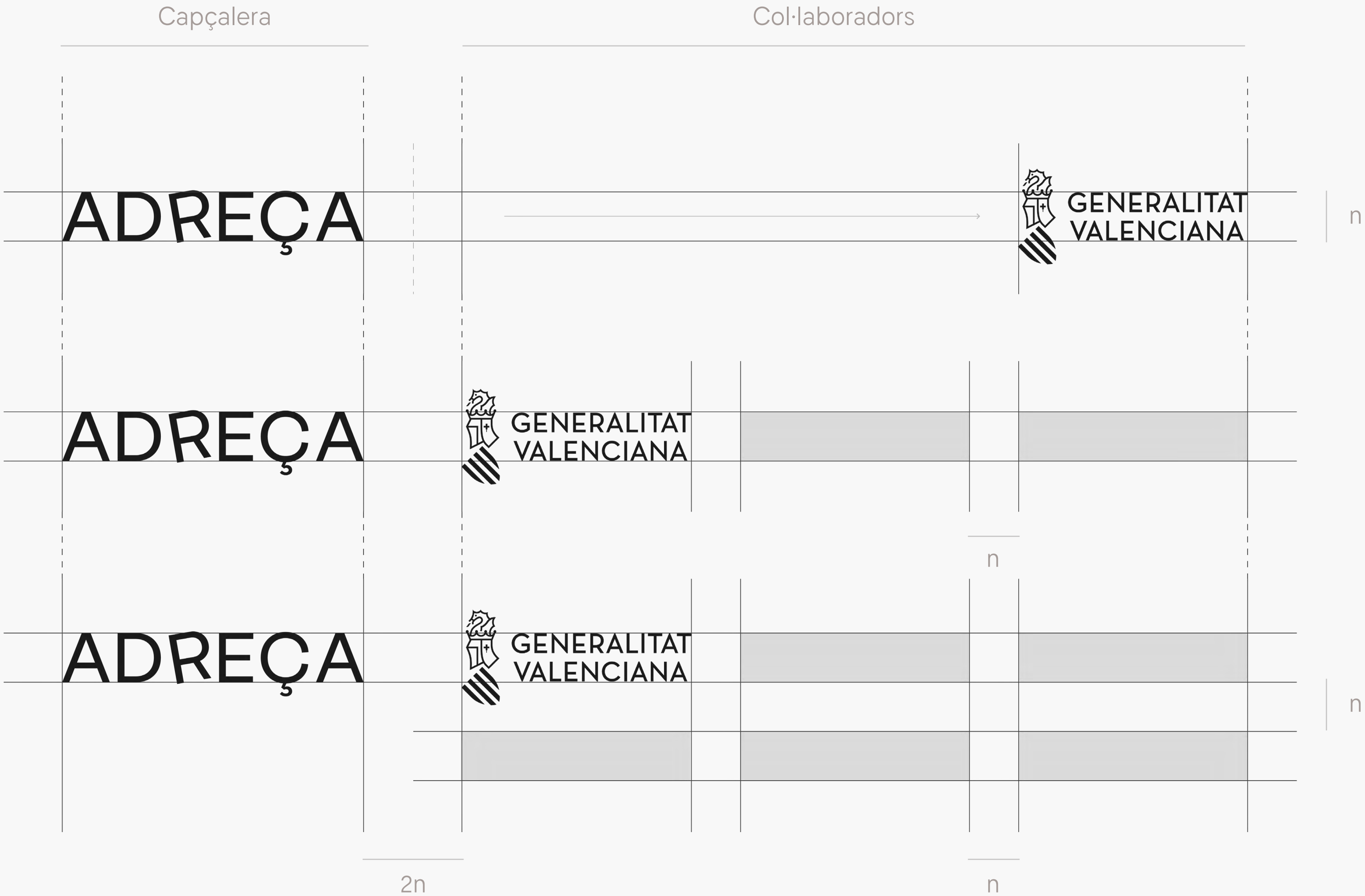
Identitat visual

Capçalera —
Col·laboracions

Probablement, en un futur, la nostra capçalera haja de conviure amb el logotip d'altres marques o institucions col·laboradores. Per això, elaborem unes pautes específiques que defineixen com s'ha de comportar la marca d'Adreça junt amb les altres.

La capçalera d'Adreça principal es posiciona sempre a l'esquerra, i manté una distància equivalent al doble de la seua altura cap a la dreta, on es situaran la resta de marques, mantenint la mateixa distància entre elles, que equival a l'altura de la marca.

Valor de n

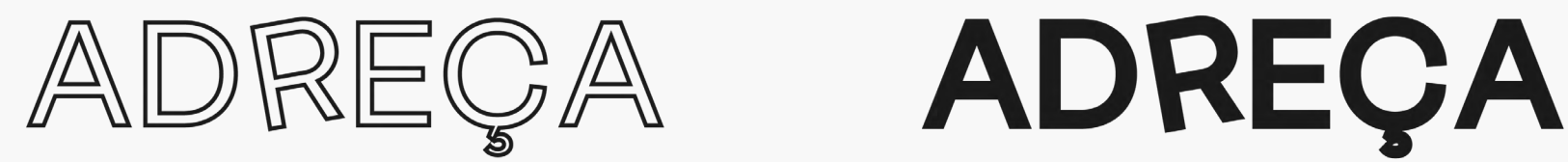
Identitat visual

Capçalera —
Usos incorrectes

La marca Adreça no es deu modificar ni alterar en cap cas. S'ha d'utilitzar seguint les pautes establides en aquest document.

A continuació es mostren els casos més comuns de mal ús de la nostra marca per evitar-los. Qualsevol d'aquestes pràctiques trenca amb la coherència de tota la identitat.

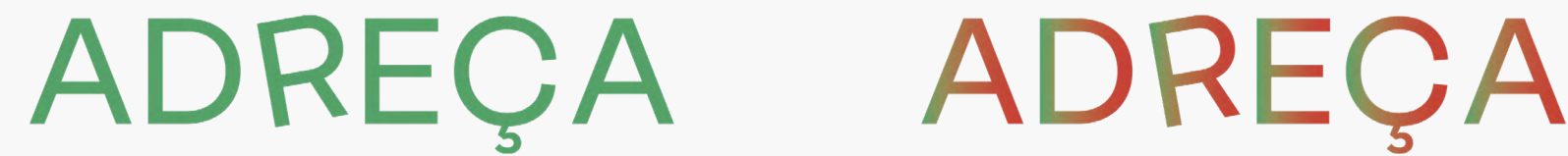
Afegir traç o contorne

Reescalar sense mantindre la proporció

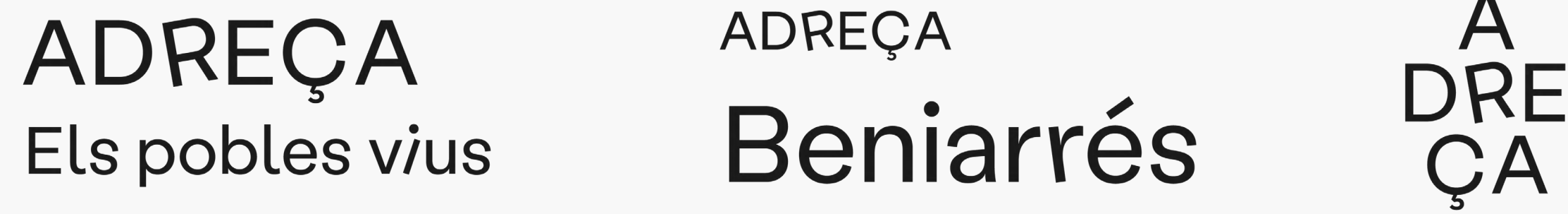
Aplicar color o degradat

Rotar

Canviar l'alineació del text

Canviar o no aplicar els glifs

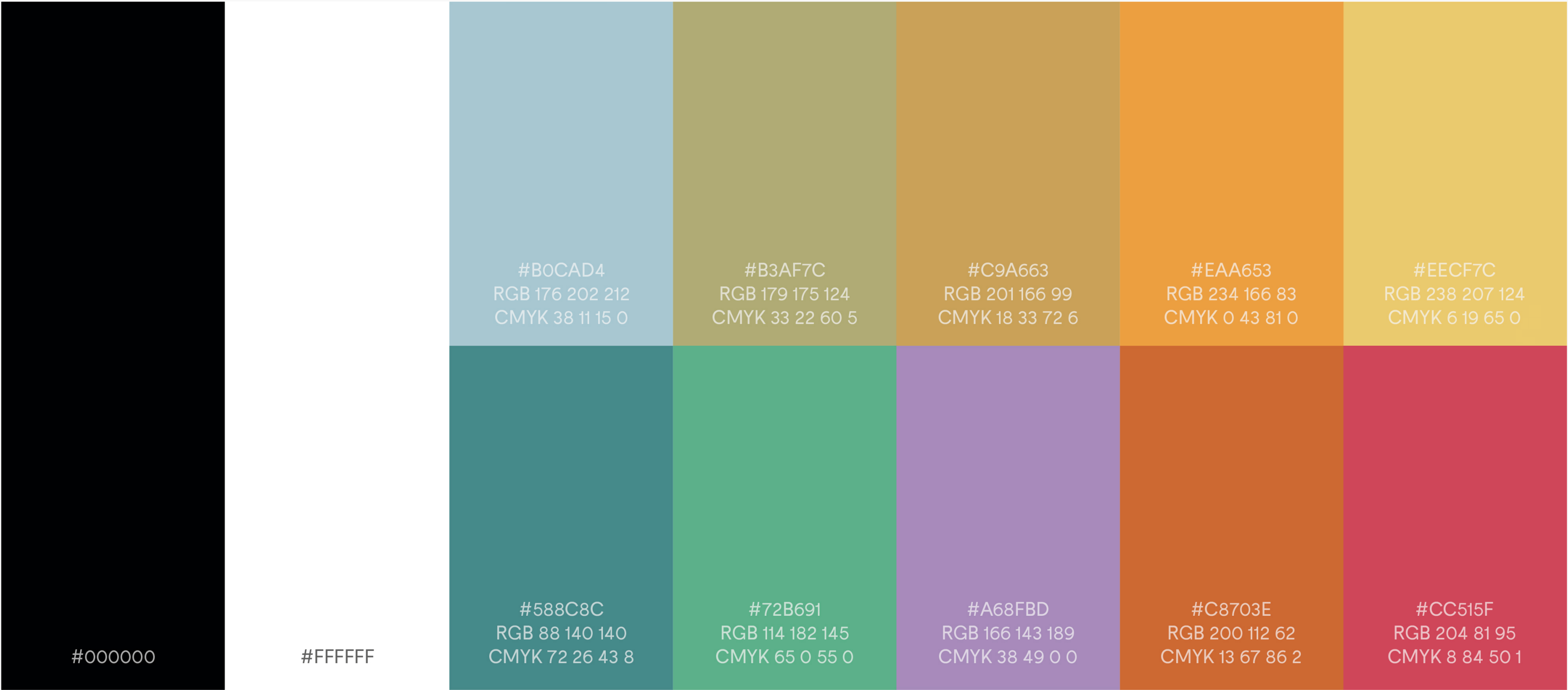
Identitat visual

Cromatisme

Aquesta és la paleta cromàtica d'Adreça.

És una paleta formada per colors terrosos, per representar el valor rural, però complementats amb altres més vius per representar la vitalitat i moviment.

Aquests deu colors actuen com a diferenciadors de cada punt a visitar dins de les guies, i es complementen amb el blanc i el negre.

Identitat visual

Tipografia

La tipografia corporativa d'Adreça és Labil Grotesk Regular. Un tipus de lletra sense serifa aparentment senzilla, amb línies rectes, estàtiques i geomètriques. Però que es complementa amb un ampli catàleg de glifs. Aquests semblen afectats per la llei de la gravetat i sembla que estiguin en moviment.

Per a fer un ús correcte de les variacions tipogràfiques, es recomanable no combinar més de una o dues variacions, depenent de la llargària de cada paraula.

Labil Grotesk Regular
Capçalera i títols

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii
Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq
Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh /i
Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq
Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Eque cora il illabor itaquam
lation cor sereiciunt, idit
dictaecti assunt odis nullabo
ruptatis nimporibus atecto
quidella cuptatis?
Si omniamus adicabo. Et faccus
aspeles edictem quae voluptat
faccab illaccaest, tem volupta
dolorep taspernatur, ni blate

Identitat visual

Tipografia

La tipografia secundària és Bandeins Sans Regular i s'utilitza per als blocs de text més llargs.

Aquesta és una tipografia sense serifa, que combina trets geomètrics amb formes corbades. S’escull per poder jerarquitzar la informació dins les guies, i facilitar la lectura als textos més llargs d’aquestes.

Bandeins Sans Regular
Text

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii
Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq
Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Eque cora il illabor itaquam lation cor sereiciunt, idit dictaecti assunt odis nullabo ruptatis nimporibus atecto quidella cuptatis? Si omniamus adicabo. Et faccus aspeles edictem quae voluptat faccab illaccaest, tem volupta dolorep taspernautur, ni blate sinvelis elliquis eaquunt alisi voles earum dipsam, num ilita nullend elluptae. Ut perit porersp erciumenimi, officip idempossit, cones nos as ex et alibus sequibus deniatius seque pererae sequas aboritat es ut ea quam quo teste mos sequaeritata quaepel ictem.

Nem venducid etur aut facerecaecae rectaepe non cus modit offic tem qui omnim aut lam sequiscius pero dolut aut quiberumque quatemp orepero vitiorunt que omnimol oruptas qui od modis maionectore verferunt, sunt ut eniet reperit fuga. Is velit, omnist, commodit fuga. Itatius, quamusda derum non placiur? Ferferior molo vendendae ipsam ullaudiste il ea nost, quiae reribus, omnissiminim quam as eaquid unt lab ima voluptas exero eaquist ese dent, sus diat vent la id min corehenet, quam quatio maxim ut que que quis doluptatus, im sint la nobitas et eossenim vel idus.

Identitat visual

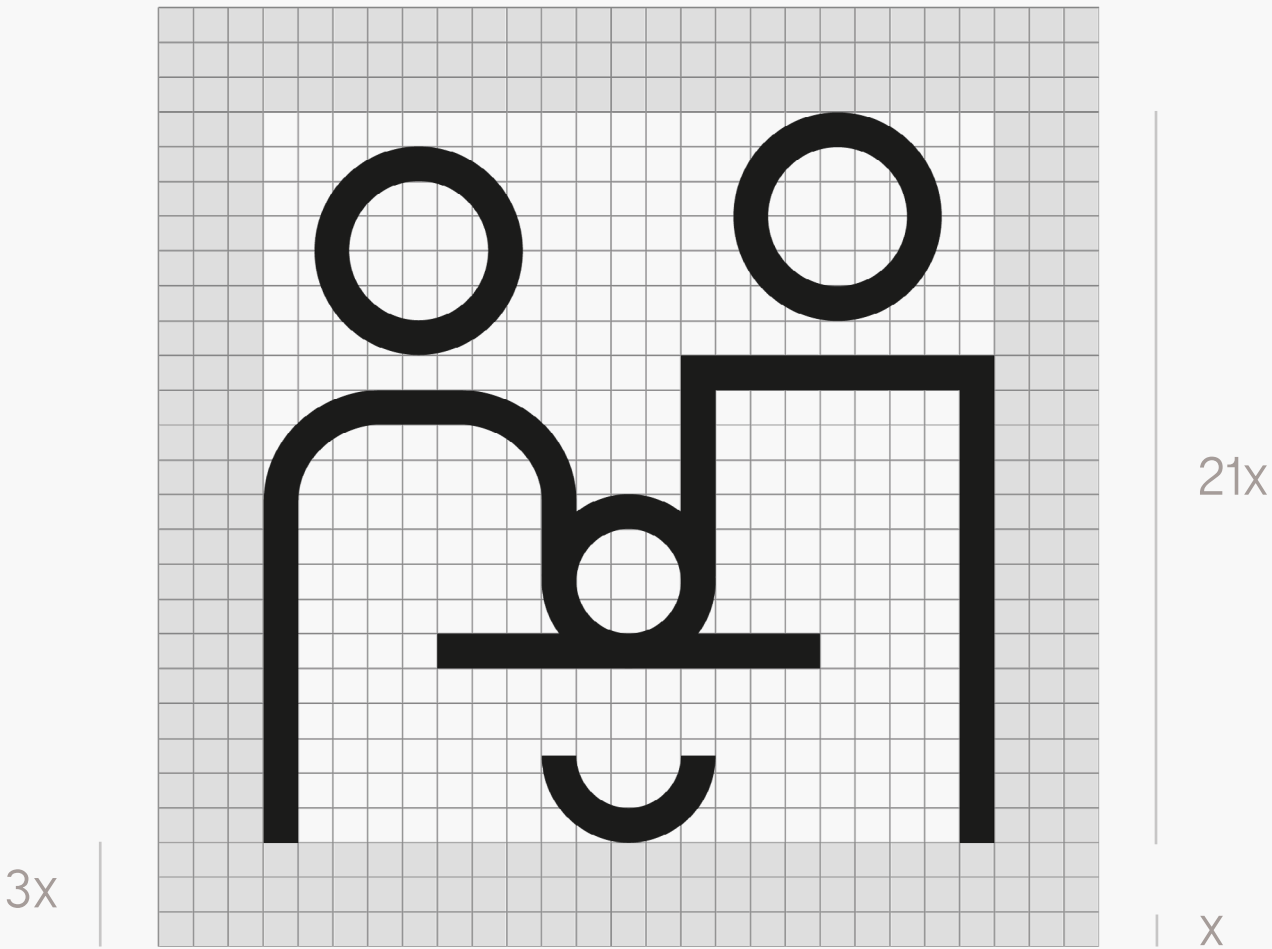
Icones

Es creen una sèrie d'icones per facilitar les associacions constants dins de les guies o altres suports. Per això aquestes huit icones serveixen per a identificar ràpidament quines són les qualitats dels diversos punts.

Totes elles estan dissenyades amb la mateixa retícula, per mantindre la mateixa grossor de línia, proporció i terminacions als vèrtexs. Aquesta retícula mesura 21X d'altura, deixant una àrea de respecte al voltant de 3X.

La implementació de les icones serà sempre negra. En cas de que siga necessari, es posarà sobre un cercle blanc que facilite la seua lectura.

Retícula

Icones

Guies Adreça

Guies Adreça

Il·lustració — Paleta cromàtica

Per una banda, com ja hem mencionat en la secció d'Identitat d'aquest manual, trobem la paleta cromàtica de la marca Adreça.

Per altra banda, trobem la paleta cromàtica de les il·lustracions. Aquesta paleta s'amplia per aconseguir un major ventall de colors que permetixen un desenvolupament més detallat.

A més, cal destacar l'ausència del negre en les il·lustracions, reservat per als elements de maquetació i text.

Paleta principal d'Adreça

#FFFFFF			#000000	
#B0CAD4	#B3AF7C	#C9A663	#EAA653	#EECF7C
#588C8C	#72B691	#A68FBD	#C8703E	#CC515F

Paleta il·lustració

#6E8C96	#85783C	#553A19	#A25828	#EFBC46	#588C8C	#4A8764	#512D4F	#603416	#8A252F
#B0CAD4	#B3AF7C	#947436	#BE7A3D	#EECF7C	#7D9A9A	#72B691	#6D476B	#7C3E1D	#B6304A
#E8F4F8	#C5C18B	#C9A663	#EAA653	#F9EFB4	#ABBAB3	#99C0AA	#A68FBD	#C8703E	#CC515F

Guies Adreça

Il·lustració — Ús del color

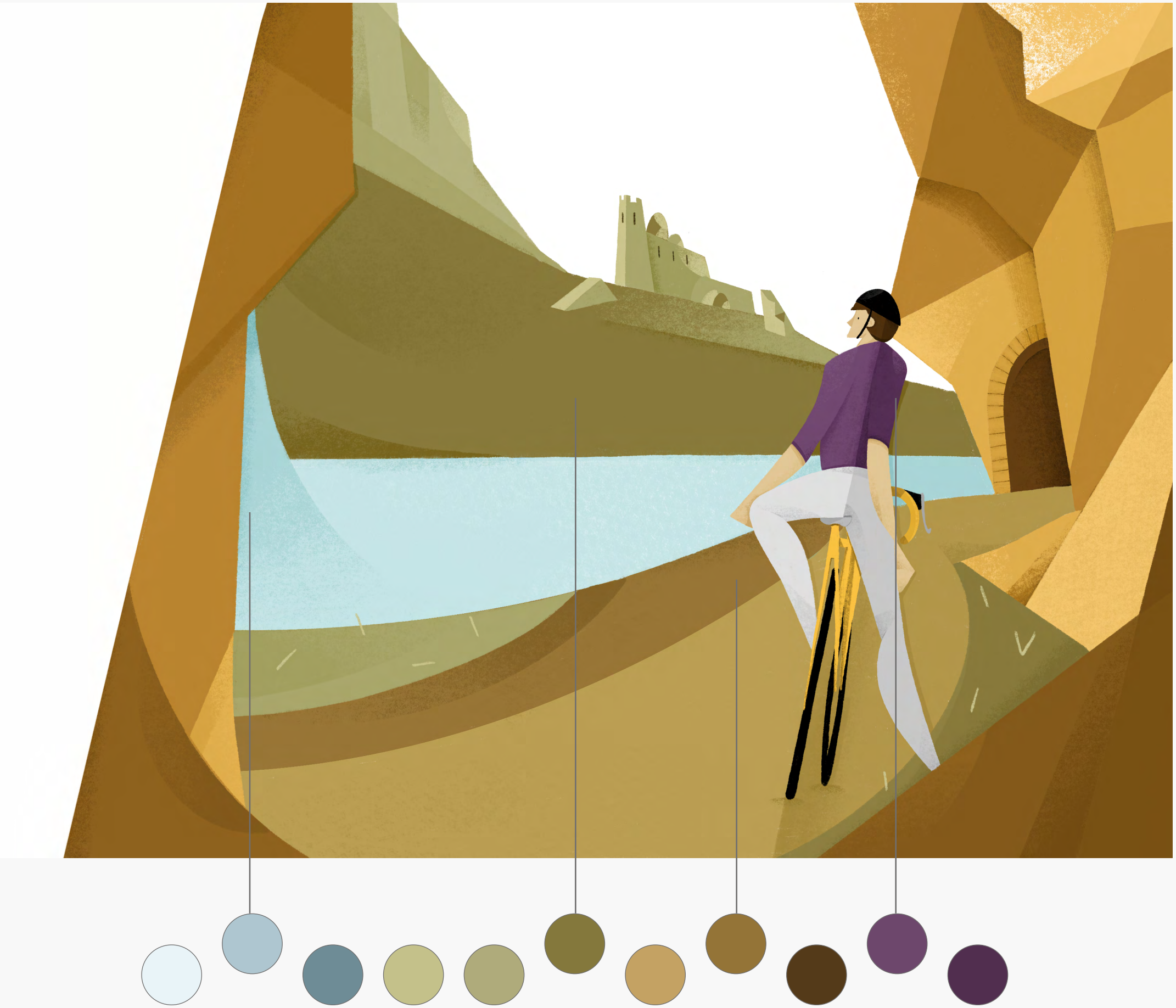
Utilitzem la il·lustració de la Via verda del riu Serpis com a exemple. Els colors són els següents, utilitzats en major o menor mesura per crear ombres i lluentors:

A partir d'aquests, s'elabora la il·lustració. El fons sempre serà blanc, i podem afegir algun detall en altres colors (de la paleta) com en aquest cas:

Via verda del riu Serpis

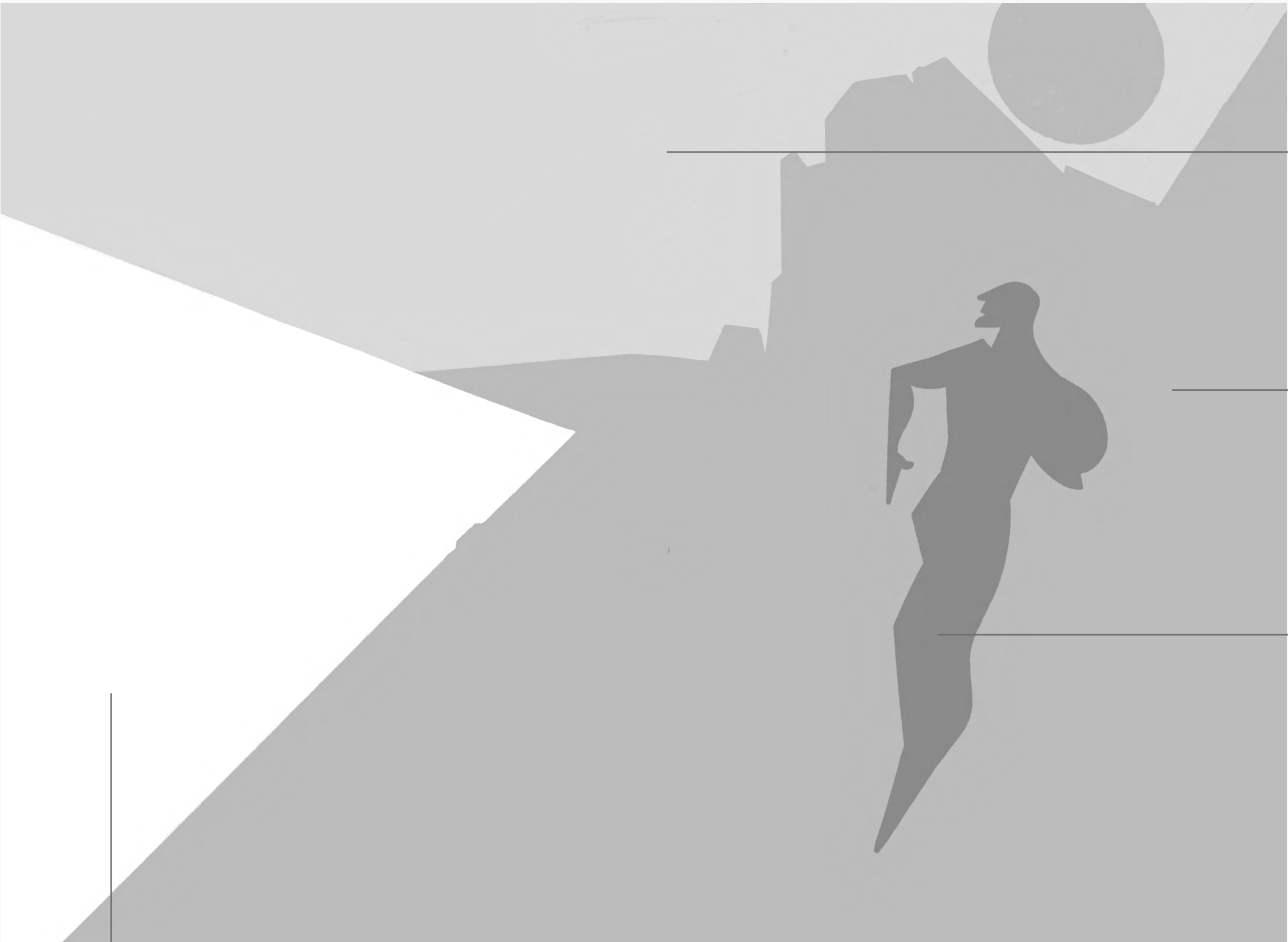
Guies Adreça

Il·lustració — Anatomia d'una il·lustració

Per tal d'unificar totes les il·lustracions de la guia, s'apliquen unes normes iguals a totes.

En primer lloc, totes elles compten amb una estructura marcada gràcies al fons paisatgístic, combinat amb una part en blanc i una o dues figures humanes (en la majoria dels casos, realitzant una activitat esportiva).

Cim del Benicadell

Fons pla
blanc

Capa 1 fons

Capa 2 fons

Figura humana

Guies Adreça

Il·lustració — Anatomia d'una il·lustració

En segon lloc, totes elles estan tractades amb el mateix tipus de pinzell, traços, formes i ombres que permetem que l'estil siga coherent al llarg de la publicació.

Cim del Benicadell

Ús de la taca de color en lloc de línia

Ombres marcades i difuminades al final

Formes curves i orgàniques contrastades amb línies rectes i gromètriques

Fons blanc

Talls rectes il·lustració/fons

Guies Adreça

Il·lustració — Pinzells

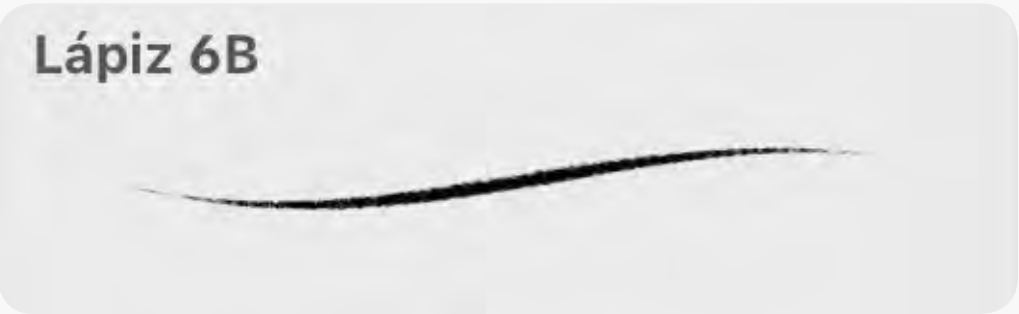
A continuació es mostren els pinzells utilitzats per desenvolupar les il·lustracions.

El software que s'utilitza per a crear-les és Procreate, i aquests pinzells són totalment lliures en ell.

Mases de color

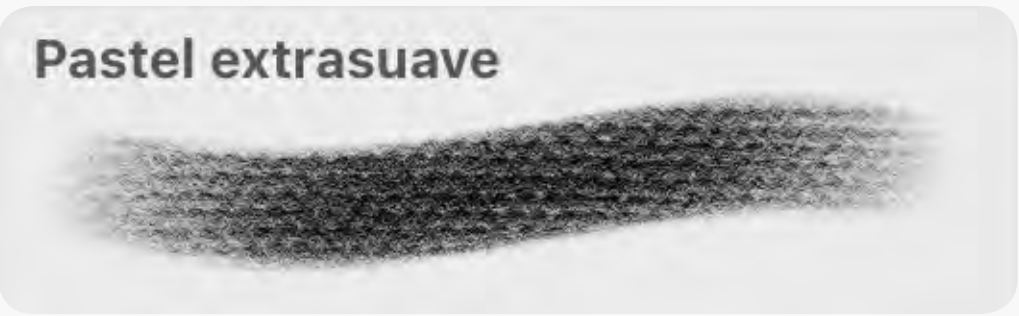

Vores i degradats a les ombres

Este pinzell s'utilitzarà generalment com a borrador.

Detalls en els plans de color llisos

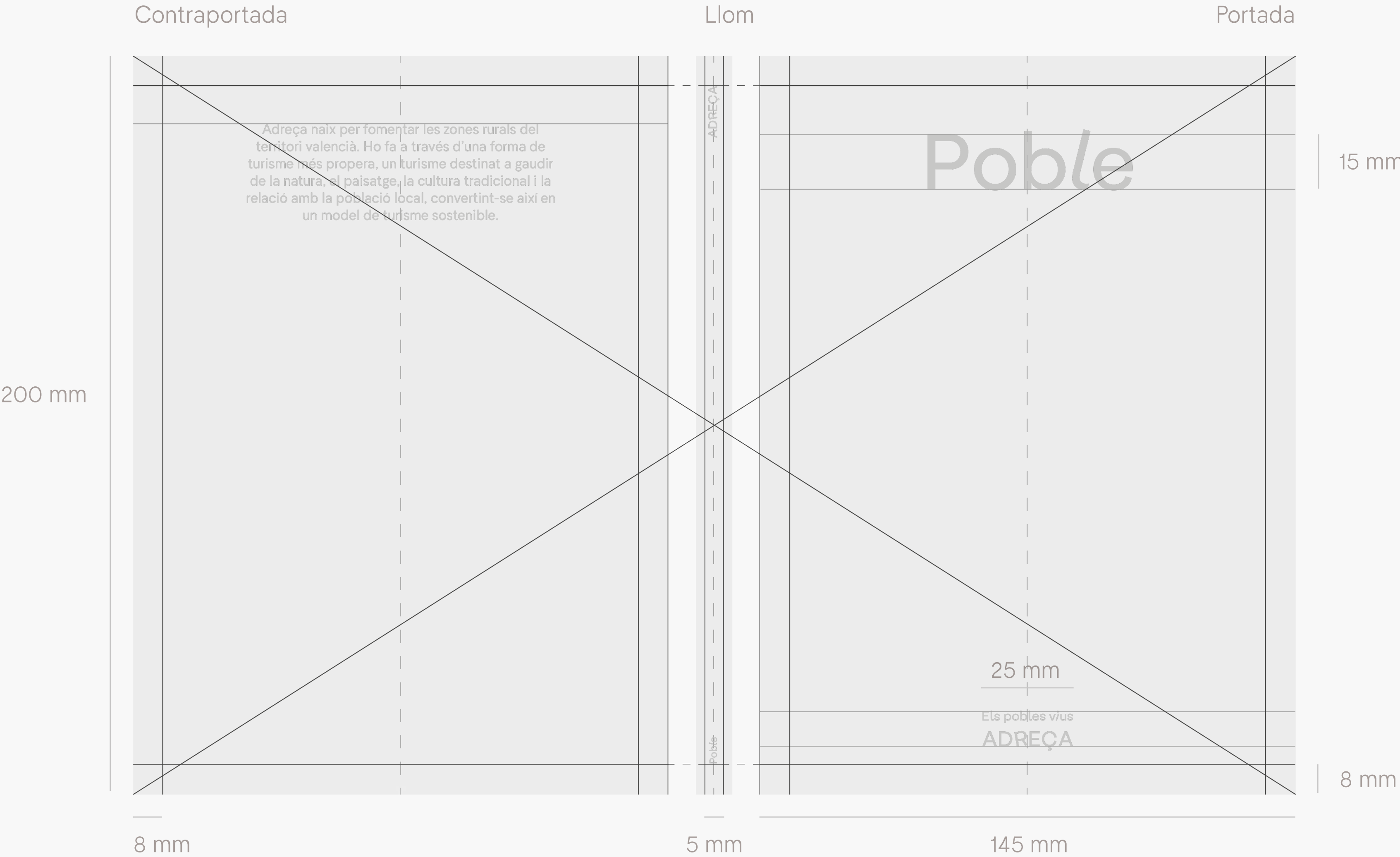

No en totes les il·lustracions serà necessari utilitzar aquest pinzell.

Guies Adreça

Exteriors — Portada, contraportada i llom

L'exterior de les guies Adreça sempre presentarà la mateixa estructura. Donant-li protagonisme a la il·lustració.

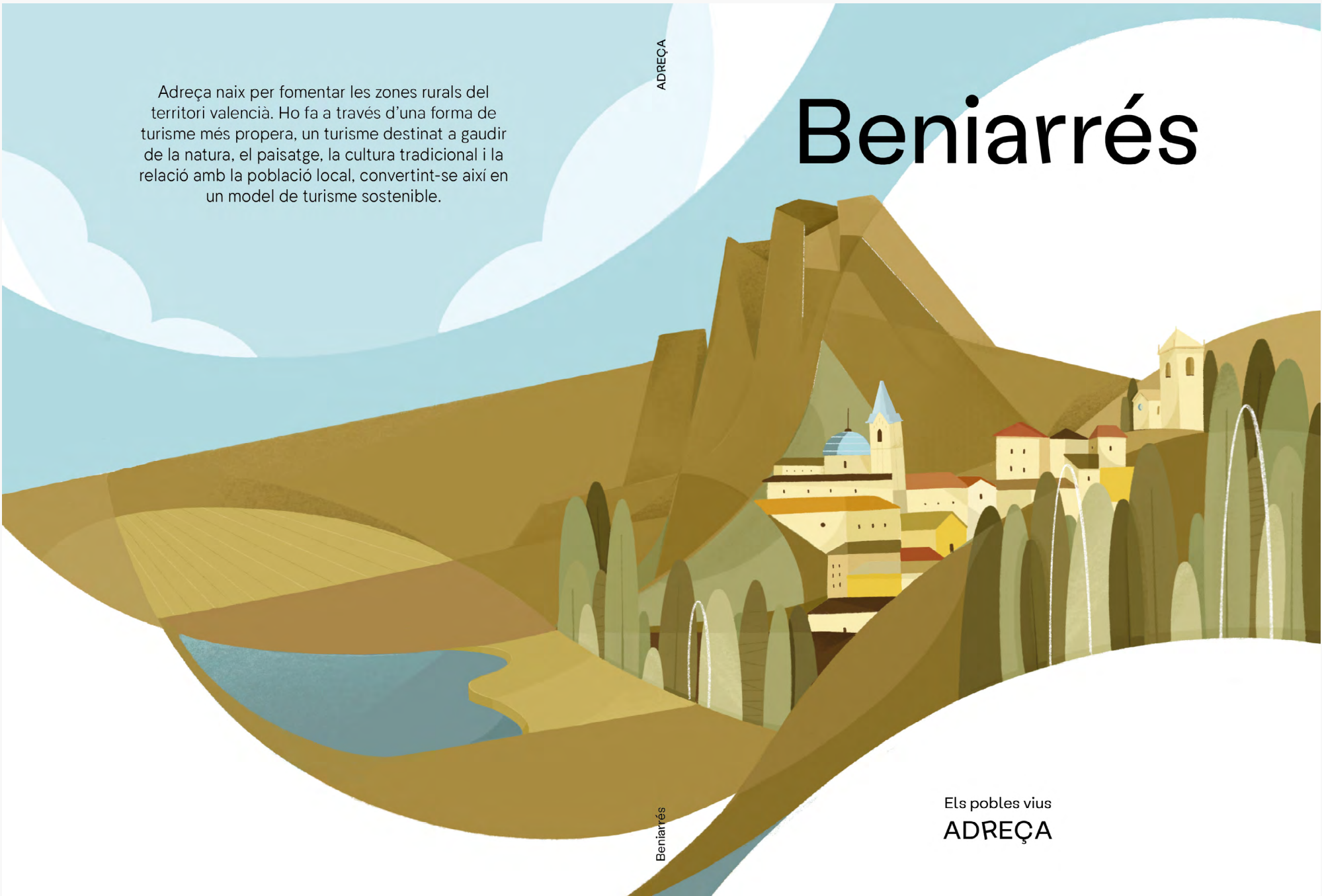
Guies Adreça

Exteriors —

Portada,

contraportada i llom

Portada Adreça Beniarrés

Altres portades

Guies Adreça

Interiors — Jerarquia tipogràfica

Mitjançant aquest joc tipogràfic aconseguim jerarquitzar el contingut endins de les guies. S’ordenaran per aconseguir el millor ritme de lectura i facilitar la legibilitat en moviment.

Via verda del riu Serpis

TÍTOL
LABIL GROTESK 22 PT

SUBTÍTOL
LABIL GROTESK 10 PT

INFORMACIÓ
LABIL GROTESK 7 PT

Text
Bandeins Sans 9 pt
Paràgraf justificat

Solenda doloraeris es que pla volentiam eos eiunto ipid magnimp oresto expeliquo omnienda dolest quam alitisi bere vid moluptatqui dolum voloriduntoofficaboescium,utlatquidoluptiusci dolupta dolesequidus molorro essimus a volorro resequis et moluptatqui dolut earione sa vitiam, cupis ventota asperum quameni mporepe liatet as nienim fuga. Nequas aborum etur?

Guies Adreça

Interiors — Retícula general

Per seguir un ritme de lectura al llarg de tota la publicació, es creen unes retícules que atenen a la tipologia del contingut de cada pàgina, però que mantenen característiques comuns en totes elles. Sobre aquestes retícules, s’ordenaran els continguts.

A continuació presentem les marques que estaran presents a totes les pàgines.

Guies Adreça

Interiors —

Retícula general

Exemples d'ús

ÍNDICE

INTRODUCCIÓ	
EL COMTAT	4
BENIARRÉS	6
MAPA	8

PUNTS VIUS	
	CIM DEL BEN/CADELL 10
	NEVERA DEL PALLER 14
	COVA DE L'OR + CENTRE D'INTERPRETACIÓ 18
	EMBASSAMENT + MIRADOR DE L'ALTET DE SARD/NA 22
	VIA VERDA DEL RIU SERPIS 26
	BARRANC DE L'ENCANTADA + MOLÍ DEL ROS 30
	COVA DELS 9 FORATS 34
	FONT DEL BARRANC DEL PORT + OLIVERA DEL T/O BAJOCA 38
	ESGLÉSIA DE SANT PERE APOSTOL 44
	ERMITA DEL CRIST DE L'EMPAR 45
	+ MÉS 46

ALTRES	
BLOC DE NOTES	52
POSTALS	55

2

INDEX

ADREÇA

ADREÇA

INDEX

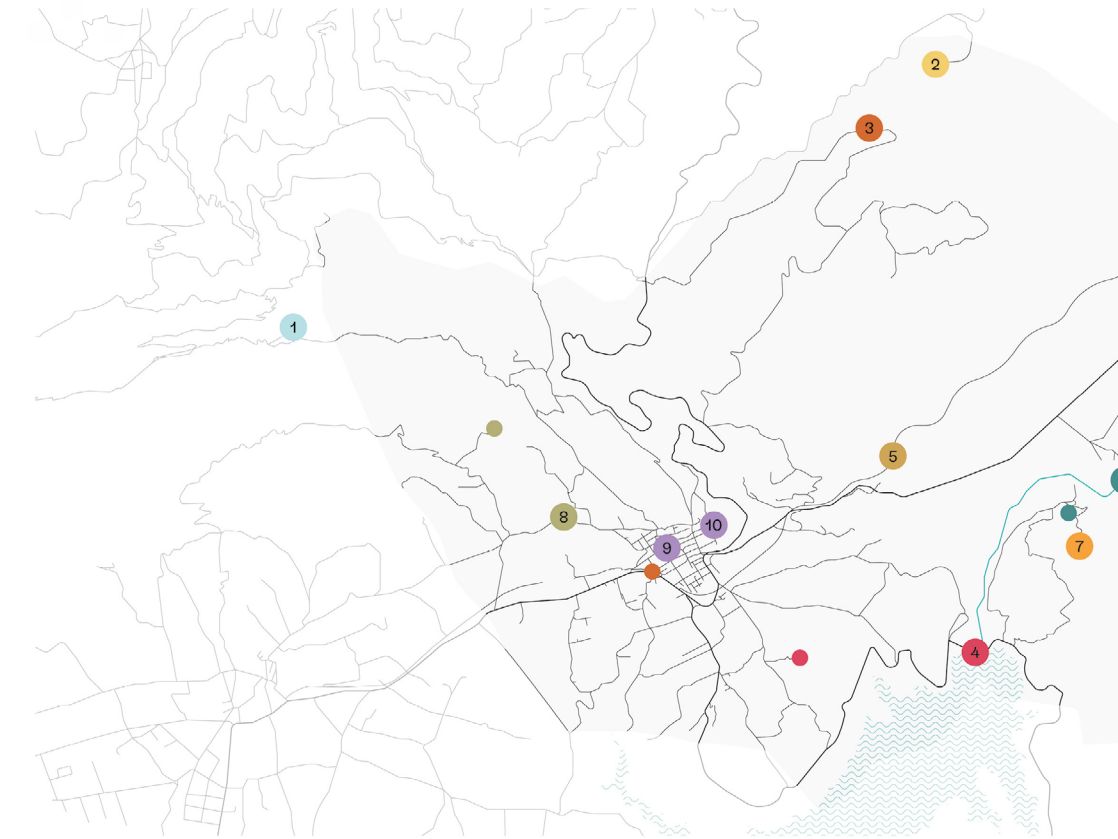
MAPES

☐	☐	1	CIM DEL BEN/CADELL
☐	☐	2	NEVERA DEL PALLER
☐	☐	3	COVA DE L'OR
☐	☐	3.1	CENTRE D'INTERPRETACIÓ
☐	☐	4	EMBASSAMENT
☐	☐	4.1	MIRADOR DE L'ALTET DE SARD/NA
☐	☐	5	VIA VERDA DEL RIU SERPIS
☐	☐	6	BARRANC DE L'ENCANTADA
☐	☐	6.1	MOLÍ DEL ROS
☐	☐	7	COVA DELS 9 FORATS
☐	☐	8	FONT DEL BARRANC DEL PORT
☐	☐	8.1	OLIVERA DEL T/O BAJOCA
☐	☐	9	ESGLÉSIA DE SANT PERE APÒSTOL
☐	☐	10	ERMITA DEL CRIST DE L'EMPAR
☐	☐	11	LLAVADORS
☐	☐	12	FONT DEL GA/ATO
8	☐	13	AMBEURAOR
☐	☐	14	PÒSIT REIAL
☐	☐	15	ANTIGUES ESCOLES
☐	☐	15.1	CONVENT DE LES OBRERES

MAPA

ADREÇA

TERME DE BENIARRÉS

ADREÇA

MAPA

REÇA

EL COMTAT

ALACANT

El Comtat és una comarca situada al nord de la província d'Alacant. Limita per una banda amb la comarca de la Vall d'Albaida i la Safor, ja pertanyent a la província de València; i per altra amb la Marina Alta, la Marina Baixa i l'Alcoià.

És travessada pel riu Serpis i voltejada per serres que superen els 1.000 metres com la Serra de Mariola, la Serra d'Aitana, la Serra del Benicadell o la Serrella, entre altres.

El paisatge muntanyós i sec, quasi verge i de qualitat, és probablement una de les causes de la poca especulació urbanística que hi ha al terme, ja que dels 24 pobles que conformen la comarca, tots junts no sumen els 30.000 habitants. Si observem més en detall la població, 15 pobles dels 24 totals, estan en risc per despoblació (4 risc moderat, 5 risc alt i 6 risc molt alt), i sols 3 municipis superen els 1000 habitants: Beniarriés, Muro d'Alcoi i Cocentaina, capital de la comarca.

EL COMTAT

ADREÇA

ADREÇA

EL COMTAT

5

BLOC DE NOTES

52

BLOC DE NOTES

ADREÇA

ADREÇA

53

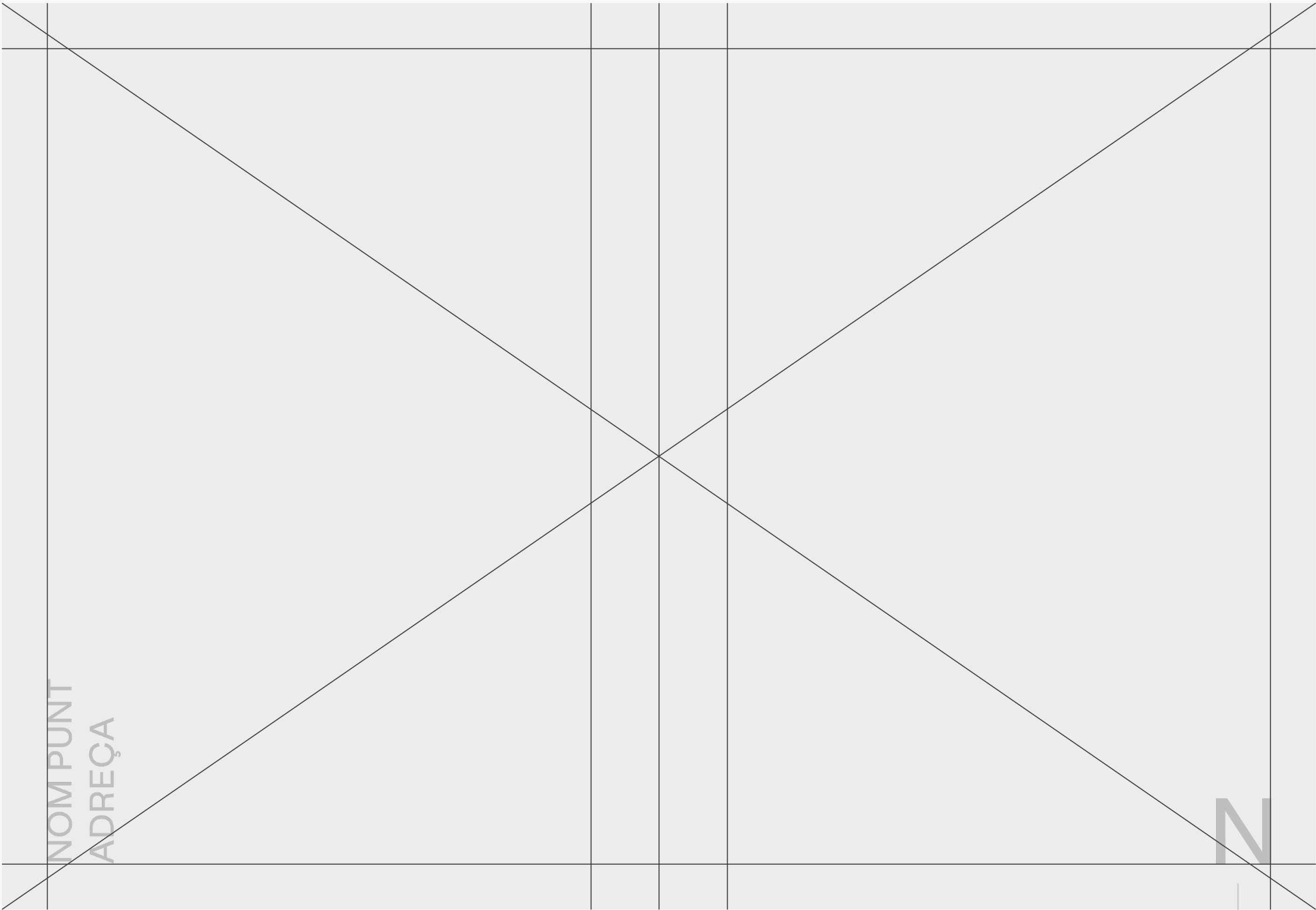
BLOC DE NOTES

Guies Adreça

Interiors — Retícula 1

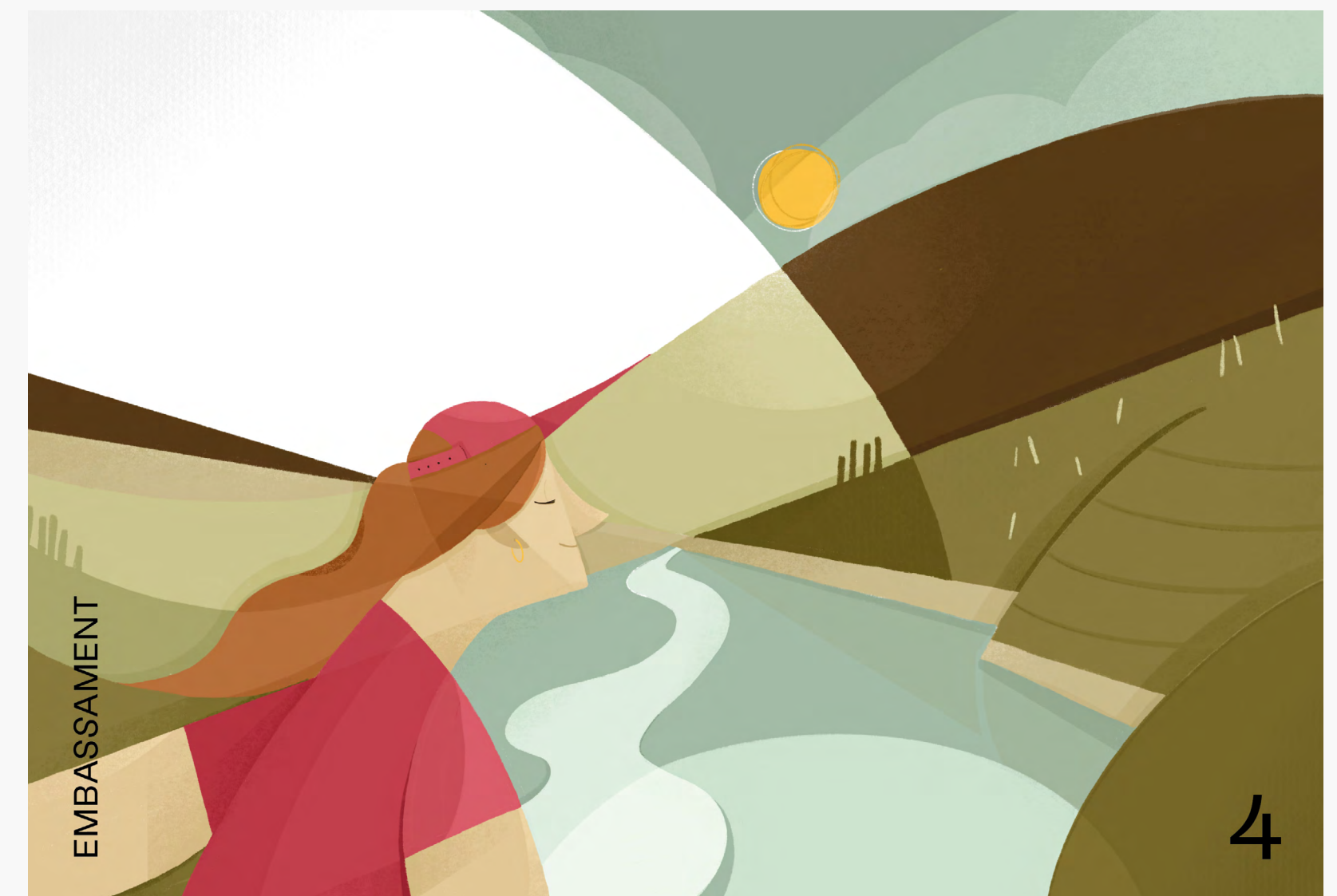
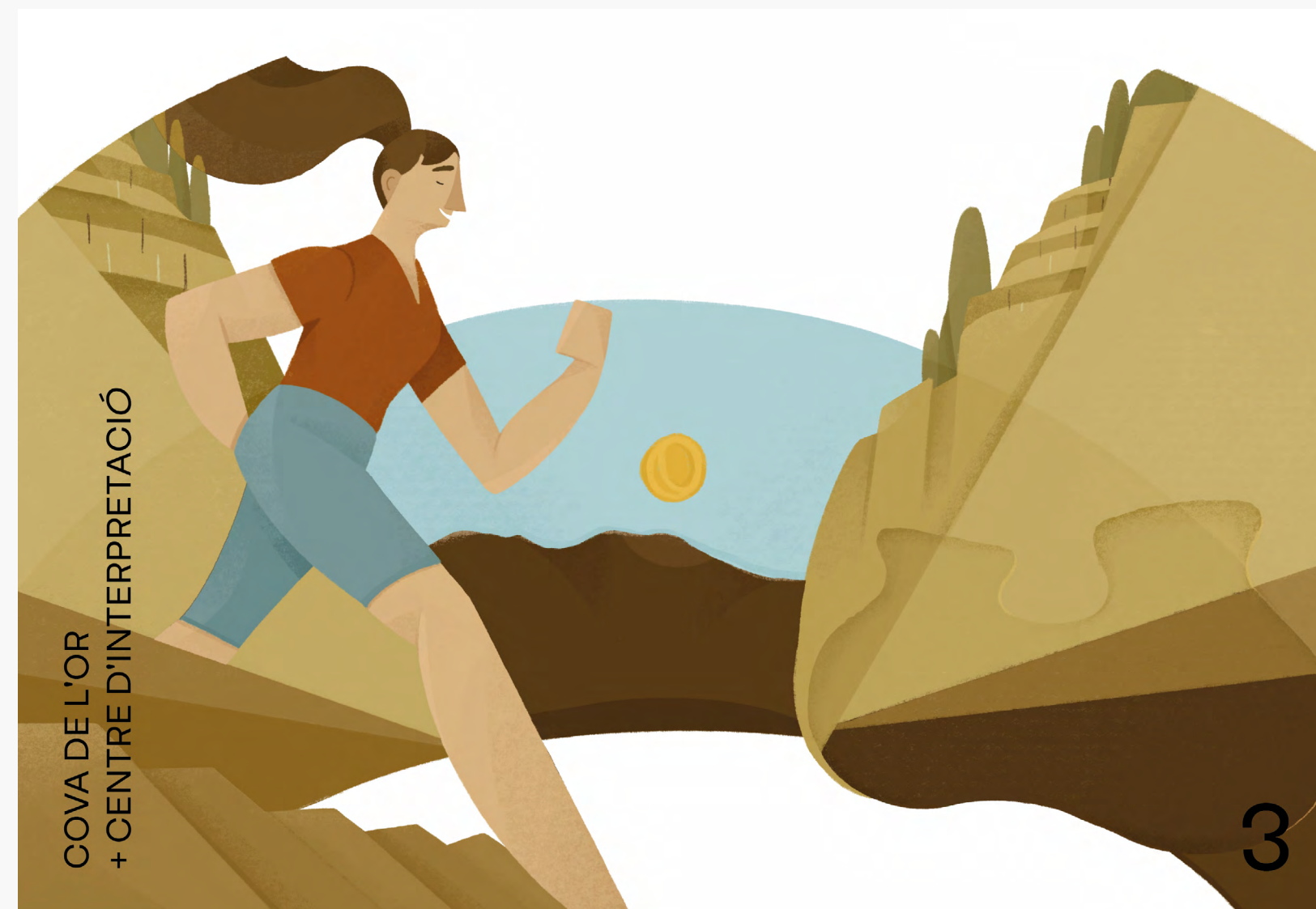
La següent retícula es seguirà per presentar ca-
dascú dels punts importants de les guies.
Actuaran a manera de portades individuals.

Aquestes pàgines seran les úniques que variarà
la retícula general per ordenar la informació d'al-
tra manera.

Núm. del
punt Adreça

Guies Adreça
Interiors —
Retícula 1
Exemples d'ús

Guies Adreça

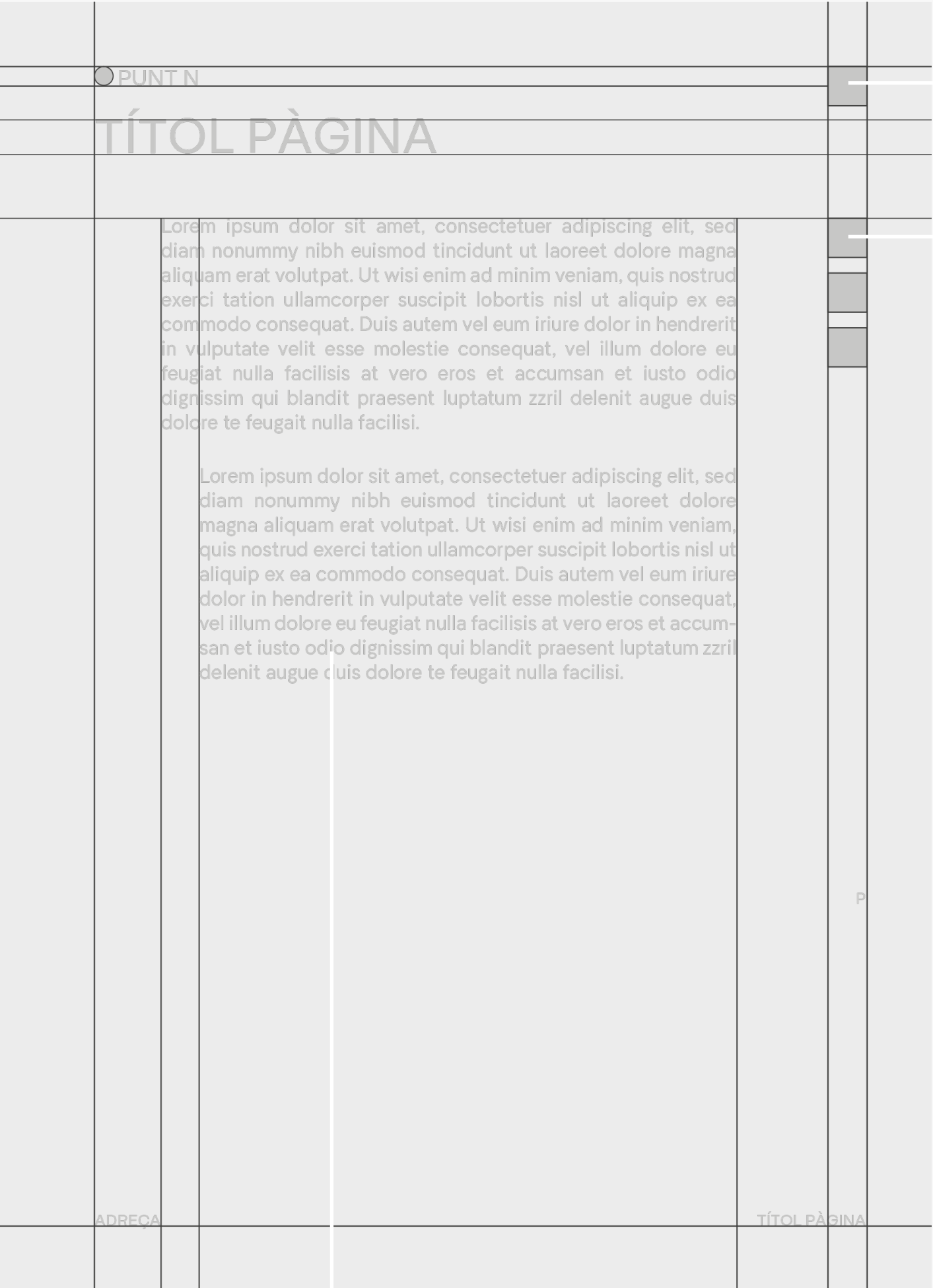
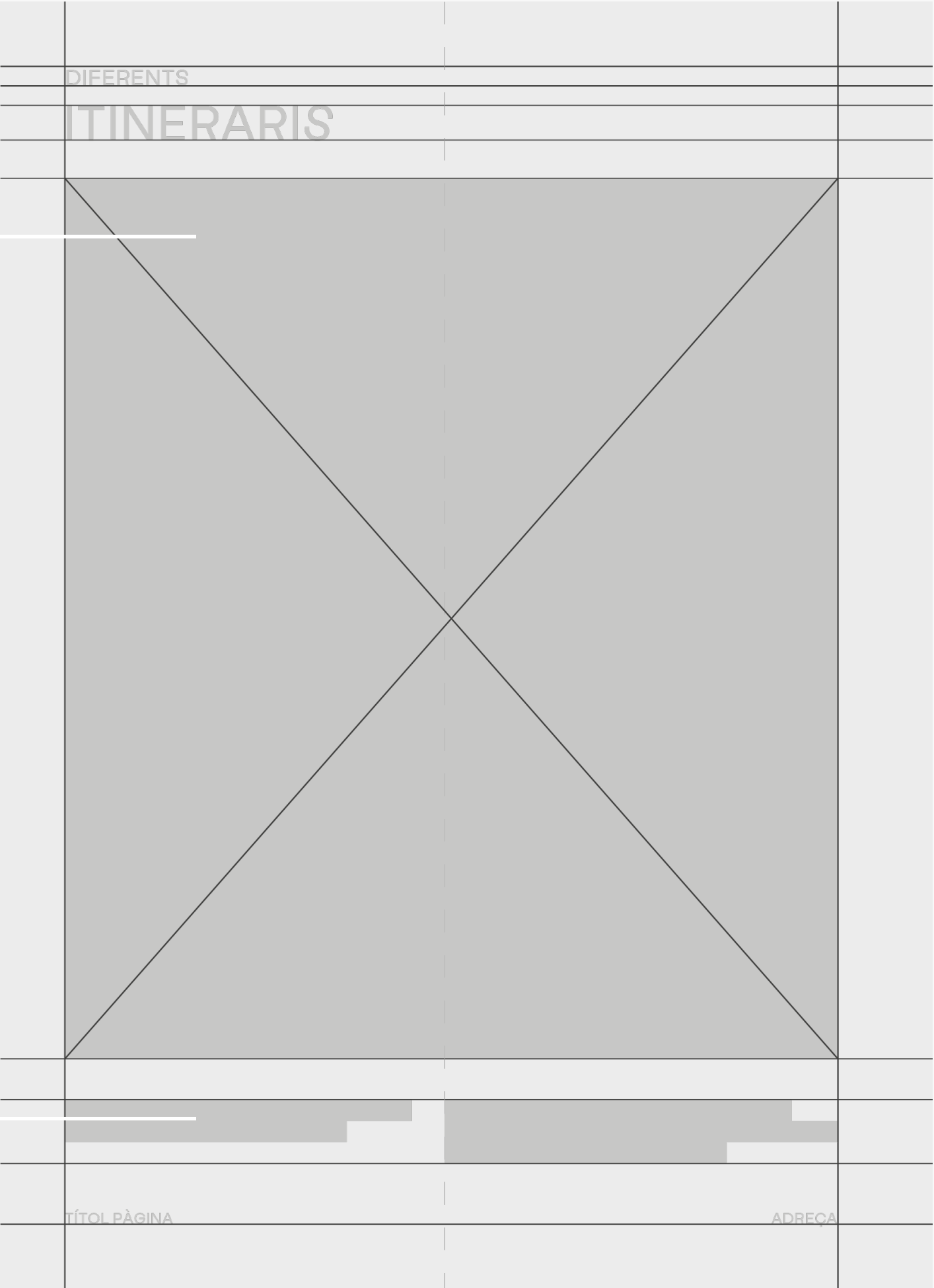
Interiors — Retícula 2

Els punts vius d'Adreça són aquells que destaquem dins les guies. Tenen la peculiaritat de no compartir pàgina amb cap altre punt i per tindre un mapa amb diferents itineraris per arribar.

Per ordenar la informació dins d'aquestes pàgines més complexes pel que fa al text s'elabora la següent retícula.

Mapa

Informació
dels itineraris

Icona
punt

Icones
categories

Descripció i
curiositats

Guies Adreça

Interiors —

Retícula 2

Exemples d'ús

DIFERENTS ITINERARIS

CIM DEL BEN/CADELL

ADREÇA

PUNT 1

CIM DEL BEN/CADELL

La serra de Benicadell és una formació muntanyosa que fa de separador entre les comarques de la Vall d'Albaida i el Comtat i, per tant, entre les províncies d'Alacant i València. S'estén al llarg d'uns 25 quilòmetres entre els seus límits, els afluents del riu Serpis cap al nord-est, i el port d'Albaida, cap al sud-oest.

Les seues faldes abasten els termes municipals de:

Albaida	Carrícola	Muro d'Alcoi
Beniarriés	Gaïanes	Otos
Beniarjar	L'Orxa	Salem

Pren el seu nom pel cim, el més emblemàtic de la serralada, amb 1.104 metres d'alçada.

Pel que fa a riquesa natural, hi ha una diferència considerable entre l'Ombria, més humida, i la Solana, més seca i àrida, ja que, els pins que poblaven estos paratges, van desaparèixer fa temps, a causa dels incendis forestals i l'aprofitament humà.

Altres paratges destacats que podem trobar són:

- El Sercat, on s'han trobat restes del II mil·lenni aC.
- La Cova Alta, jaciment arqueològic de període íber.
- La cova del Moro i la cova Negra.
- Els pous de neu o neveres (la del Benicadell, la de Dalt, la de Baix, la de Xamarra, la del Corral de Diego i la de la Lloma Solaneta).
- La font Freda.
- L'albufera de Gaïanes.

ADREÇA

CIM DEL BEN/CADELL

DIFERENTS ITINERARIS

EMBASSAMENT

ADREÇA

PUNT 4

EMBASSAMENT

L'Embassament o Pantà de Beniarriés, de propietat estatal, pertany a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. Va començar la seua construcció a la dècada dels 40 amb la finalitat de destinar les seues aigües al reg de les hortes i, fonamentalment, als cultius de tarongers de la comarca de la Safor.

L'any 1958 van començar les obres de la que seria la major infraestructura en la història de Beniarriés, la presa de l'Embassament. Construïda sobre una superfície de 268 hectàrees i amb una capacitat màxima de 31 hectòmetres cúbics. Té una presa de gravetat de 53 metre d'alçada, amb un sobreexidor de comportes amb una capacitat de desallugar aigua de 1.000 metres³/segon. Per a construir-la es va gastar formigó, un material modern i símbol de progrés en aquella època. Aquesta presa assegurava la subsistència de l'agricultura en temps d'escassetat d'aigua i època intensiva de reg.

A mesura que el nivell de l'aigua del riu anava pujant van quedar submergits terrenys d'horta i edificis històrics com el Molí de Solanes sota les aigües del Serpis.

A més a més, es van construir tota una sèrie d'edificacions al costat de la presa que servien d'habitatge temporal per als treballadors, com una xicoteta colònia que va arribar a allotjar una caserna de policia i fins i tot una xicoteta ermita, de les quals hui en dia sols resten dues edificacions.

Les aigües de l'embassament, pel fort assentament poblacional i industrial presenten elevats índexs de contaminació a les seues aigües i sediments. En canvi, l'entorn natural, resulta molt agradable a la vista, a més de ser un potencial turístic i esportiu enorme.

ADREÇA

EMBASSAMENT

PUNT 4.1

MIRADOR DE L'ALTET DE SA

Aquest mirador està situat a duèixen a l'embassament de l'horta. Ubicat al Tossal de Querola, és una vista panoràmica de l'entorn i del Comtat.

Per accedir a l'Alt de Sardina fins a arribar a una bifurcació querra i cap amunt.

La zona a més, està condicionada per la presència de la presa de l'Embassament.

ADREÇA

MIRADOR DE L'ALTET DE SA

DIFERENTS ITINERARIS

NEVERA DEL PALLER

ADREÇA

PUNT 2

NEVERA DEL PALLER

Una nevera, cava, pou de gel o pou de glaç és un forat a la muntanya, generalment circular, realitzat per omplir-lo de neu o gel a l'hivern i disposar-ne durant la resta de l'any. Es van construir entre els segles XVI i XIX durant la petita Edat de Gel, que va portar la neu a indrets on avui dia no acostuma a nevar ni un sol dia a l'any. Les neveres quedaren en desús a finals del segle XIX amb la fi del fred, però en 1926, com a conseqüència de l'anomenada "nevada grossa", encara es va realitzar una última collita.

La nevera del Pallar, va ser construïda entorn al 1720 i compta amb una capacitat estimada d'uns 1.140 metres cúbics i 13 metres de diàmetre exterior.

Actualment al fons es troba:

Una enorme figuera, gran quantitat de vegetació, sediments, nombroses teules àrabs i restes de la desapareguda cúpula.

Amb aquest itinerari podem rememorar el camí que seguien aquells durs homes de muntanya, la ruta dels nevaters. Al final de la senda arribarem a l'Alt de la Sima, de 756 metres sobre el nivell del mar, fita dels termes de Salem i Beniarriés, on també es troba el mirador de la Foia junt a la nevera.

Només per les vistes del Benicadell i la Mariola compensen l'ascensió. A més, davant s'obri tota l'exuberant ombria del Benicadell, declarada Paisatge Protegit per la Generalitat.

Al nord-oest trobem les restes d'una construcció, potser siguen les restes de l'antic pallar del qual rep el nom la nevera.

Davant nostre, al fons, veurem el corral de Poldo als peus de la penya de l'Ullastre, i un poc més la dreta un tossal molt característic i cridaner, la mola del Castellet o de la Barcel·la.

ADREÇA

NEVERA DEL PALLER

DIFERENTS ITINERARIS

COVA DE L'OR

ADREÇA

PUNT 3

COVA DE L'OR + CENTRE D'INTERPRETACIÓ

La cova de l'Or, descoberta per Rafael Pardo Ballester el 1933, és un jaciment arqueològic. Es tracta d'un enclavament del Neolític Antic, sobre el sise mil·lenni abans de la nostra era. Els arqueòlegs han constatat la presència de restes vegetals i animals, així com d'estruts d'indústria ceràmica, lítica i ossia.

Els habitants d'aquest indret, llauradors i ramaders, a més a més, van deixar la seua empremta d'art rupestre. Hi destaca especialment el conjunt ceràmic, amb peces decorades amb la impressió amb les vores de la petxina cardium. La prova del carboni 14 d'alguns dels objectes els situa en el 4670 aC.

Actualment el material trobat s'exposa:

- Al MARQ (Museu Arqueològic d'Alacant)
- Al Museu de Prehistòria de València
- Al Museu Arqueològic Municipal d'Alcoi

Encara que al Centre d'Interpretació de la Cova de l'Or, situat al carrer Rosa Escrig de Beniarriés, es poden observar rèpliques i alguns dels objectes originals.

La cova s'ubica al vessant sud-occidental de la serra del Benicadell, sobre la vall del riu Serpis, a una altura de 650 metres sobre el nivell de la mar. Per tant, és una visita suggestiva d'interés cultural, però també paisatgístic.

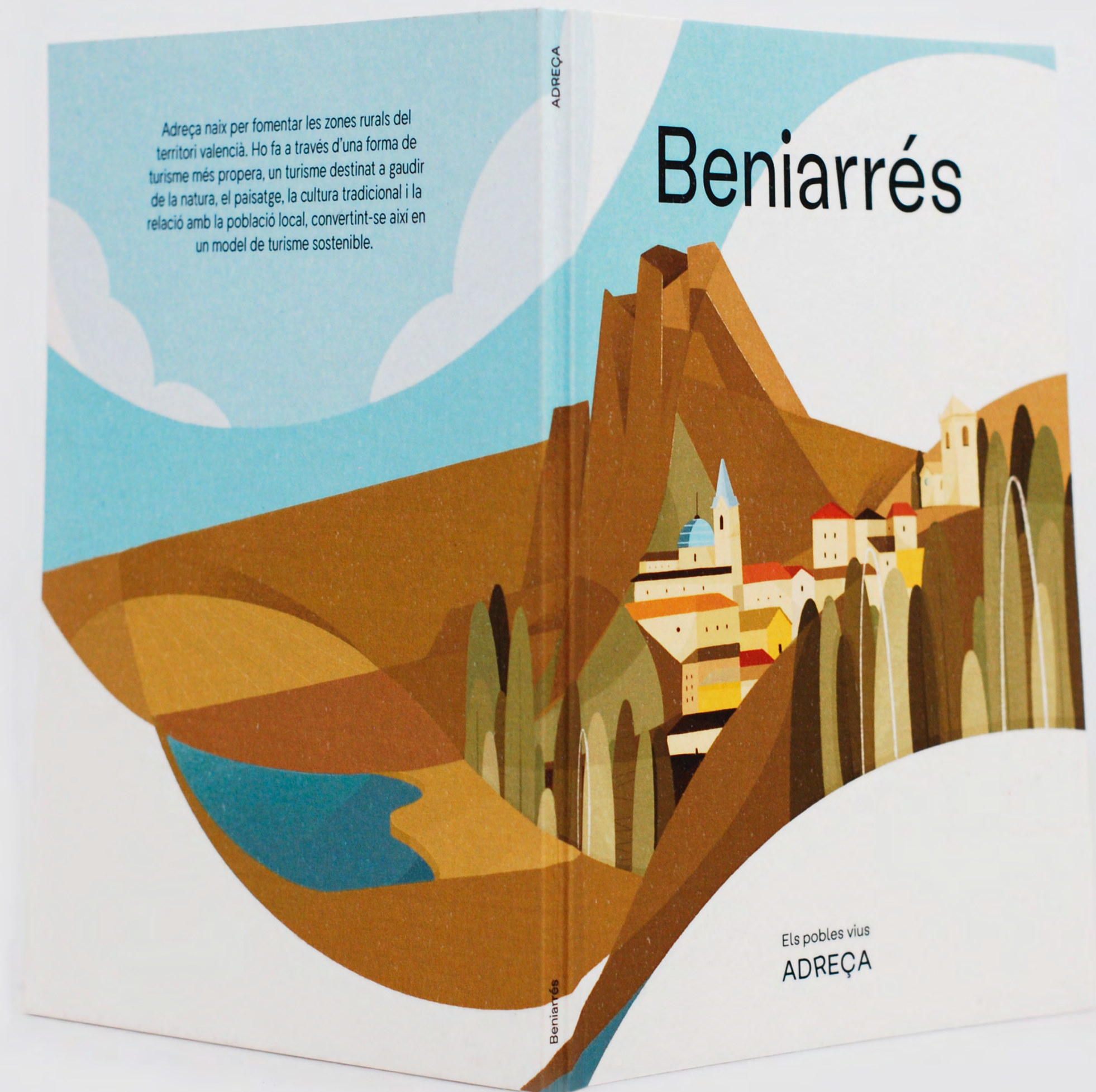
Durant molt de temps va estar tapiada per protegir-la d'espolis i era impossible visitar-la, però amb una actuació de recuperació per part de l'Ajuntament de Beniarriés i el MARQ, actualment s'ha substituït l'antic tapiat de l'entrada per una reixa que permet veure part de l'interior de la cova encara que el jaciment estiga tancat, a més de panells informatius. Els caps de setmana fan visites guiades, podent endinsar-se a l'interior de la cova, encara que és convenient informar-se a l'Ajuntament o al MARQ els dies i horaris de les visites guiades.

ADREÇA

COVA DE L'OR

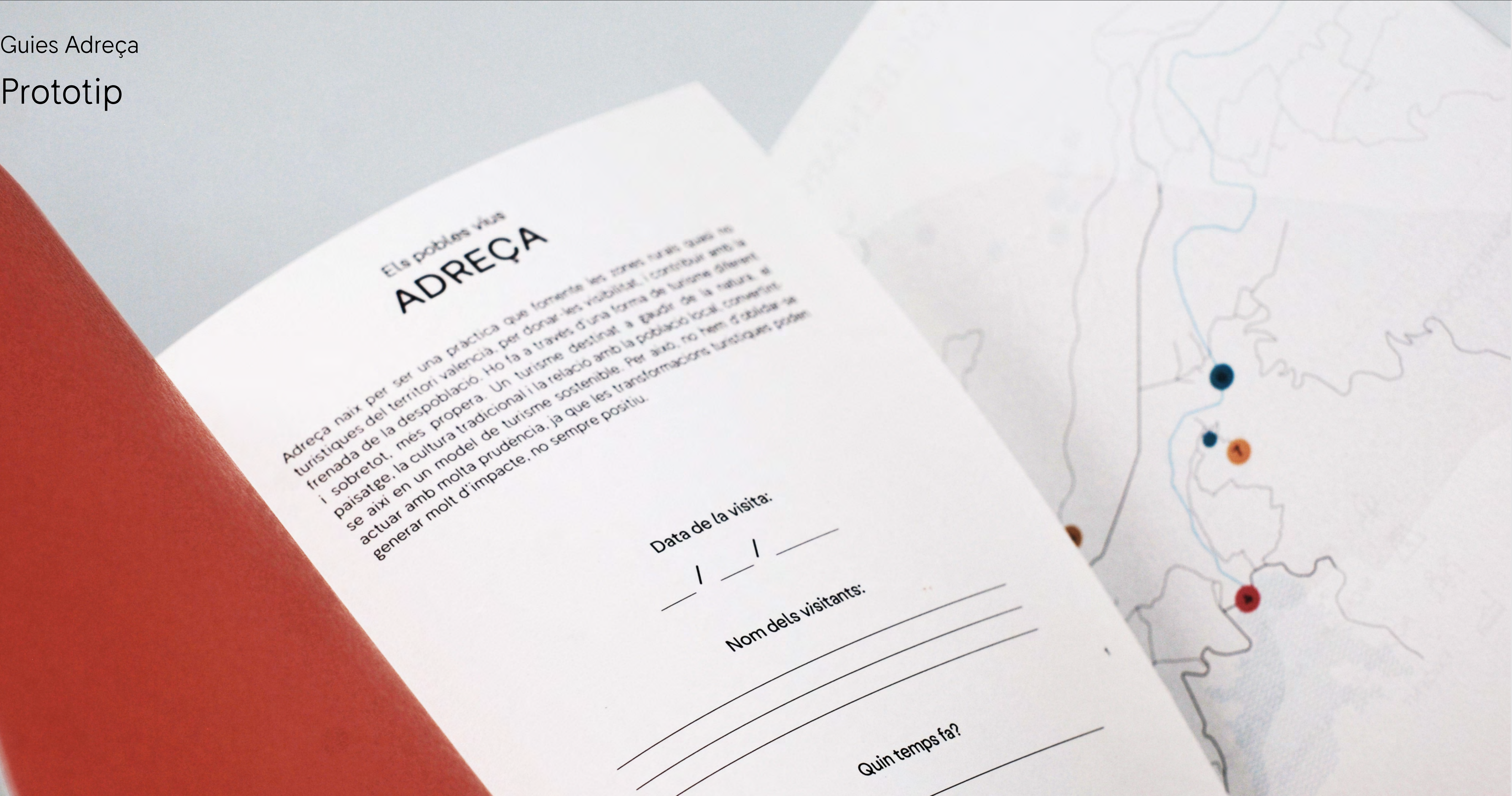
Guies Adreça

Prototip

Guies Adreça

Prototip

Els pobles vius
ADREÇA

Adreça naix per ser una pràctica que fomenti les zones rurals que no
turístiques del territori valencià, per donar-les visibilitat i contribuir amb la
frenada de la despoblació. Ho fa a través d'una forma de turisme diferent
i sobretot, més propera. Un turisme destinat a gaudir de la natura, el
paisatge, la cultura tradicional i la relació amb la població local, convenient
se així en un model de turisme sostenible. Per això, no hem d'oblidar-se
actuar amb molta prudència, ja que les transformacions turístiques poden
generar molt d'impacte, no sempre positiu.

Data de la visita:

____ / ____ / ____

Nom dels visitants:

Quin temps fa?

Guies Adreça
Prototip

Guies Adreça
Prototip

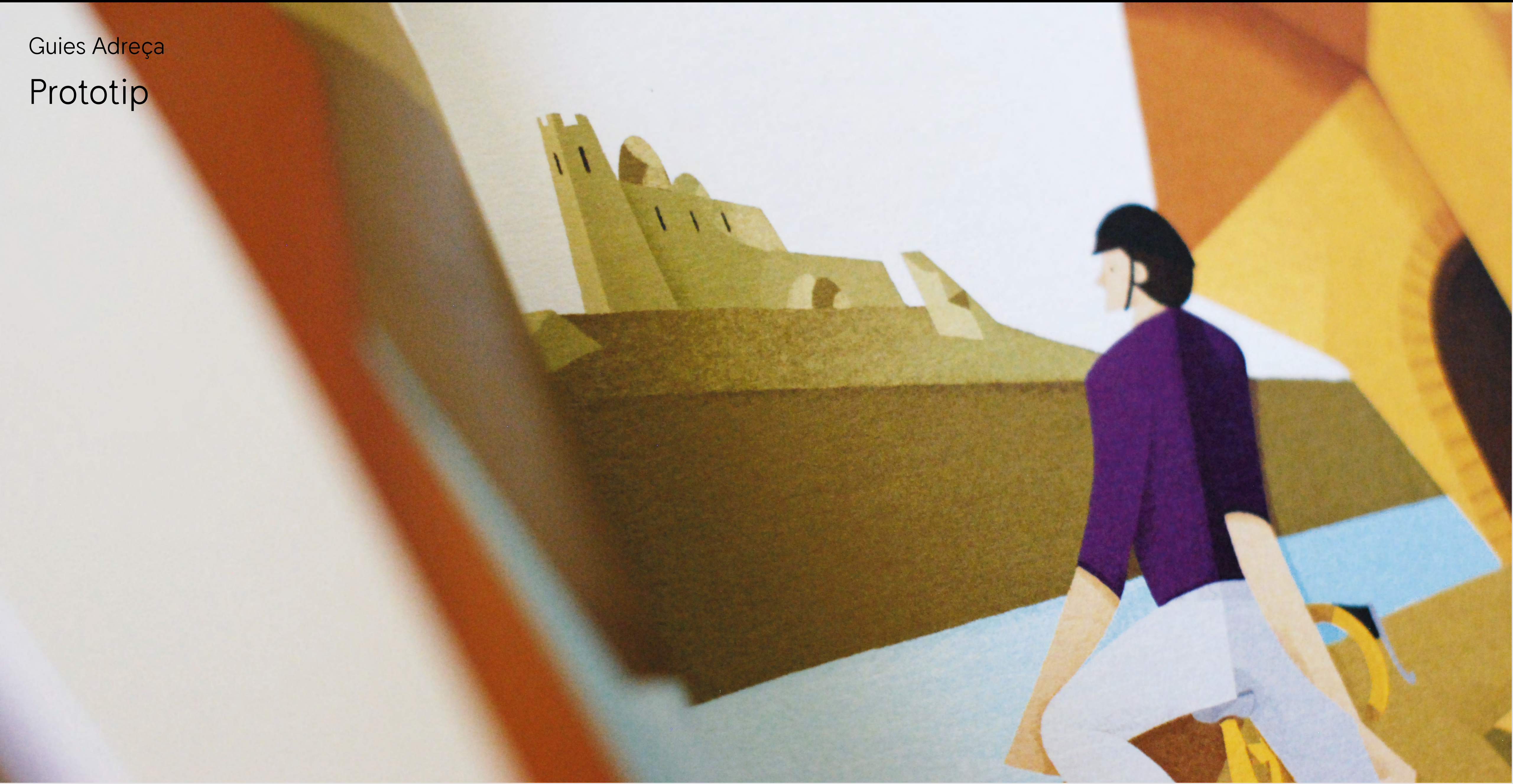

Guies Adreça
Prototip

Guies Adreça

Prototip

Guies Adreça
Prototip

Guies Adreça

Prototip

2

RA
ATLTER

Guies Adreça

Prototip

Guies Adreça
Prototip

DIFERENTS
ITINERARIS

PUNT 4
EMBASSAMENT

L'Embassament o Pantà de Beniarrés, de propietat estatal, pertany a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. Va començar la seua construcció a la dècada dels 40 amb la finalitat de destinar les seues aigües al reg de les hortes i, fonamentalment, als cultius de tarongers de la comarca de la Safor.

L'any 1958 van començar les obres de la que seria la major infraestructura en la història de Beniarrés, la presa de l'Embassament. Construïda sobre una superfície de 268 hectàrees i amb una capacitat màxima de 31 hectòmetres cúbics. Té una presa de gravetat de 53 metres d'altura, amb un sobreexidor de comportes amb una capacitat de desaiguar aigua de 1.000 metres³/segon.

Per a construir-la es va gastar formigó, un material modern i símbol de progrés en aquella època. Aquesta presa assegurava la subsistència de l'agricultura en temps d'escassetat d'aigua i època intensiva de reg.

A mesura que el nivell de l'aigua del riu anava pujant, van quedar submergits terrenys d'horta i edificis històrics com el Molí de Solanes sota les aigües del Serpis.

A més a més, es van construir tota una sèrie d'edificacions al costat de la presa que servien d'habitatge temporal per als treballadors, com una xicoteta colònia que va arribar a allotjar una caserna de policia i fins i tot una xicoteta ermita, de les quals hui en dia sols resten dues edificacions.

Les aigües de l'embassament, pel fort assentament poblacional i industrial presents elevats índexs de contaminació a les seues aigües i sediments. En canvi, l'entorn natural, resulta molt agradable a la vista, a més de ser un potencial turístic i esportiu enorme.

PUNT 5
MIRADOR
L'ALTET DE SARDINA

Aquest mirador està situat a la muntanya de Beniarrés, de propietat estatal, pertany a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer. Va començar la seua construcció a la dècada dels 40 amb la finalitat de destinar les seues aigües al reg de les hortes i, fonamentalment, als cultius de tarongers de la comarca de la Safor.

Ubicat al Tossal de Querola, és un punt imprescindible per gaudir d'una vista panoràmica de l'embassament, de la vall de l'Altet i del Comtat.

Per accedir a l'Altet de Sardina hem de seguir el camí dels Tossals fins a arribar a una bifurcació i prendre un camí de terra cap a l'esquerra i cap amunt.

La zona a més, està condicionada com a àrea recreativa.

Guies Adreça
Prototip

● PUNT 11
LLAVADORS

Historicament s'ha sabut canalitzar l'aigua per la ciutat. Abans de la introducció de l'aigua corrent a les cases, els pobles solien tindre llavadors públics on s'acudia a rentar la roba, les vaixelles, la gent solia socialitzar.

En el cas de Beniarrrés, trobem tres llavadors públics al terme: un a Gran, que s'abastix de l'aigua del barranc del Port. Un altre a la Font, el més antic del poble és el llavador de la bassa. Probablement, el més antic del poble és el llavador de la bassa Gran, que s'abastix de l'aigua del barranc del Port. Un altre és el llavador de la Font, el més antic del poble, compta amb una font, un abeurador, un llavador i una bassa. En ell, destaquen els taulells devocionals del segle XIX de la Cova Santa. I l'últim, es troba baixant cap a les hortes del poble. Des d'ací és on es canalitza l'aigua cap a les diferents basses dels Forinyents.

● PUNT 12
FONT DEL GAIA

Esta es una de les primeres fonts que es troba al poble. El nom per la forma que tenia el canó per on sortia l'aigua recordava a la d'un bastó. Al llarg dels anys, la forma del canó ha anat canviant. A més, a la façana de la casa del costat de la font es conserva un taulell pintat on es pot llegir "Prohibido blasfemar, maliciar, jugar i punt de reunió de gent habitual. D'aquesta manera, es prenia avís a tot aquella persona que entrava a Beniarrrés les restriccions que hi havia.

● PUNT 13
AMBEURAOR

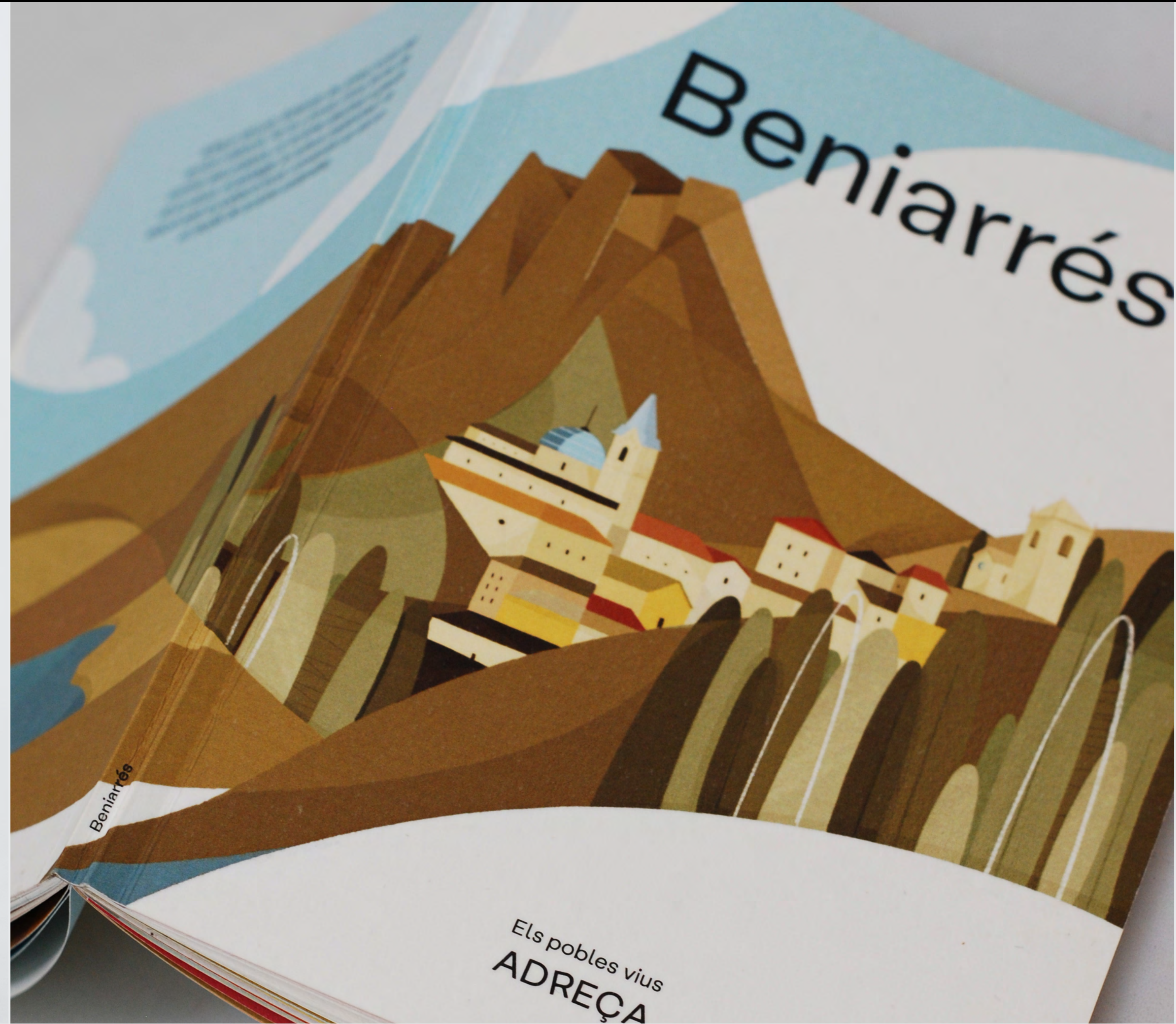
Antigament la majoria de cases o famílies disposaven d'animals de carrega per moure's i per transportar objectes pensats cap al camp. Per això es van construir abeuradors públics junt a les fonts dels pobles, per a que els animals pogueren saciar la seua set durant els trajectes que feien diàriament.

L'abeurador de Beniarrrés, dit popularment "l'ambeuraor", es troba junt a la carretera, a les afores del poble, en un encreuament de camins on es trobava l'assagador de Beniarrrés, que el connectava la serra del Benicadell, el riu Serpis i el camí que anava cap a les hortes de Benillup, així els animals podien beure abans d'entrar al poble i en tornar.

En l'actualitat, l'olbi on estava l'aigua es troba cegat i servix de banc des de que es van fer les obres de remodelació per a convertir-lo en un xicotet parc, conservant-se únicament el nom del que va ser l'abeurador més important del poble.

Guies Adreça

Prototip

Els pobles *vi*us
ADREÇA